

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE SVMMO PON=||TIFICE,|| QVINQVE LIRBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XXVIII. Soluuntur obiectiones Caluini.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53860)

SEXTO ac postremo Nilus obiicit, intolerabile esse, quod Romanus Papa sanctorum Patrum canonibus subiici nolit: cum ipse à Patribus dignitatem suam habuerit, & ipse etiam multos ediderit canones; & tandem indignus sit, qui tanquam Pater honoretur, cum tam multos sanctos Patres contemnat.

RESPONDEO; istas ipsas rationes probare, non posse Papam subiici canonibus; nam non habuit à Patribus, sed à Christo dignitatem suam, ut supra demonstratum est: proinde Christo, non Patribus subiici debet. Deinde cum ipse canones condidat, signum est, eum Principem & Legislatorem esse: non potest autem Princeps suis legibus obligari, cum non sit ipse seipso superior, & solum à superiore inferioribus leges feratur. Denique, si ipse tanquam Pater ab omnibus honoratur, non habet ipse ullos in Ecclesia Patres; sed omnes filios. Quid verò mirum est, si non pater filiis, sed filij patri suo subiiciantur? Adde, quod Papa, nec Patres, nec eorum canones contemnit; quamuis iis cogi non possit: sed & ipse utitur iis, quoad directionem; & ab aliis seruari iubet.

CAPVT. XXVIII.

Soluuntur obiectiones Caluini.

AM verò Calvinus, ubi reprehendit quod dicimus, Pontificem à nemine iudicari; nimirum lib. 4. Instit. cap. 7. §. 19. 20. & 21. nullum argumentum proponit, quod sit proprium huius loci; sed tantum dicit, posse colligi ex Conciliis, ex historiis, & ex veterum scriptis multa, quibus Romani Pontifices in ordinem cogantur. Interim tamen nihil ei ex tanta copia testimoniorum decerpere placuit.

Quod verò adfert de nomine summi Sacerdotis, & Episcopi vniuersalis, ad sequens caput pertinet. Alio tamen loco, videlicet lib. 4. cap. 11. §. 12. producit in medium aliquot loca sancti Gregorij, qui cum Romanus Episcopus esset, tamen Imperatorem Dominum suum agnoscit. Nam lib. 3. epist. 61. serenissimum Dominum suum Imperatorem; se verò indignum eius seruum appellat. Et ibidem obedientiam se ei

debere ingenuè confitetur. Item lib. 4. epist. 31. *Sacerdos inquit, non ex terrena potestate Dominus noster cognoscitur; sed excellenti consideratione propter eum, quibus sunt, eis ita dominetur, ut etiam debitam reverentiam dat.* Quo loco de seipso Gregorius loquitur, & innumerat; quibus affirmat Imperatorem dominari. Epist. 34. *In omnipotente Deo confido, quod longam vitam tribuet, & nos sub manu vestra secundum suam recordiam disponet.*

RESPONDEO; quod S. Gregorius se servum se Imperatoris nominet, mirum videri non debet. Nam, ut scribitur in Diacono lib. 4. vitæ ipsius, cap. 58. omnes sacerdotes & omnes clericos filios, omnes laicos dominos suos vocat, nec tamen inde colligere licet, ab omnibus laicis Gregorium iudicari potuisse. Quod verò attinet ad obedientiam & reuerentiam; qua humilitate se servum Imperatoris dicebat. eadem petitiones eius tanquam mandata, & imperata habebat. Neque id abhorret à communi usu loquendi, cum nos dicamus, cum id facimus quod alter cupit, nec iusserit, nec fortè iubere potuerit.

Adde, quod non sine causa Gregorius ita humiliter Imperatore loquebatur. siquidem eo tempore Imperatoris ministerium temporale in urbem Romanam obtinebat, & Gregorius eius ope & amicitia vehementer indigebat, ut se, quàm bona temporalia Ecclesiæ suæ, & populus Romanus à Longobardorum gladiis, & furore defenderetur. Nec etiam in administranda Republica ipsa temporali Imperatoris ministerio qui procul aberat Gregorij opera utebatur, ut ex epistolis allegatis perspicui potest; & certè de iis rebus, quas Imperatoris nomine Gregorius faciebat, eidem Imperatori reddere tenebatur.

Absolutè tamen si personam cum persona comparaueris, Imperator ouis erat; Pontifex pastor: proinde Imperator non Pontifex iudicare, non Pontifex ab Imperatore iudicari debebat. ut ex eo clarissimè colligi potest, quod pios Imperatores pij Pontifices sæpe iudicarunt: ut Philippum Fabianum Theodosium Ambrosius, Arcadium Innocentius. nunquam autem Imperatores pij, pios Pontifices iudicasse, aut eorum imperasse leguntur; ut Nicolaus in epistola ad Michaelem

multis testimoniis probat. Neque id Gregorius aut ignoravit, aut tacuit; nam in illa ipsa epist. 31. lib. 4. quæ CALVINUS citat, etsi seruum se Imperatoris dicat; tamen addit, debere Imperatorem sacerdotibus reuerentiam exhibere: quod certe inferioris est, non superioris. Ibidem profert Constantini exemplum, qui Episcopos etiam volentes, & petentes iudicare, ausus non est. Quod exemplum profectò nunquam Gregorius protulisset, si ab Imperatore Pontificem iudicari debere credidisset.

Denique ibidem, cum ab Imperatore Gregorius, simplex, appellatus esset; non tacuit, grauem eo verbo sibi iniuriam esse factam: cum idem, simplex & fatuus, significare videantur. At quanta, quæso, esset iniuria, si Dominus seruum, & Iudex reum simplicem appellaret? Intelligebat igitur S. Gregorius quam personam in Ecclesia gereret, & quæ sibi ab Imperatore reuerentia deberetur; etsi interim partim ex humilitate, partim ex necessitate se illi subiiceret.

CAPVT XXIX.

Soluuntur alia nouem argumenta.

SEQVUNTUR nunc argumenta, quæ ex veteribus hæreticis, Ioannes de Turrecremata, & alij quidam proponunt. PRIMVM argumentum. Dominus ipse Iesus Christus Imperatoriam potestatem supra se agnouit, cum ait Pilato Ioan. 19. *Non haberes potestatem aduersus me & illam, nisi tibi datum esset de super.* Multò igitur magis Papa Romanus, qui se Christi vicarium nominat, Imperatoriæ potestati subiici deberet. Confirmatur ex Augustino in hunc locum, ubi apertè docet, potestatem Pilati in Christum fuisse à Deo, iuxta illud Apostoli: *Non est potestas nisi à Deo*, Rom. 13. Item, ex Bernardo qui in epist. 42. ad Henricum Episcopum Senonensem: *Dicite*, inquit, *si audetis, sui præsulis Deum ordinationem nescire, cum Romani præsuldis potestatem Christus super se quoque fateatur fuisse cælestis ordinationem.*

RESPONDEO; Christum sine dubio non fuisse subiectum de iure ulli homini, cum esset Deus ac Dei Filius; sed tamen